

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۰۴/۱۵

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

نگاهی بر مولفه های اصلی موفقیت مدارس: عوامل و شاخص ها

لیلا حجازی^۱، مهاجر نظر زاده^۲، زهرا ورچندی فرد^۳، پریا پاک روح جهرمی^۴

۱- کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه تعلیم و تربیت دانشگاه پیام نور اراک

۲- کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان یاسوج

۳- معاون پرورشی مدارس اداره آموزش و پرورش منطقه ۱۹ تهران

۴- مدیر آموزش و پرورش شهرستان جهرم

L.hejazi88@gmail.com

چکیده

با این که امروزه روز هیچ فرمولی در مورد میزان موفقیت بیشتر مدارس وجود ندارد، تحقیقات اخیر به شناسایی برخی از ویژگی های مفیدی که در بسیاری از مدارس یافت می شود کمک کرده است که فارغ از تفاوت های منحصر به فرد دانش آموزان موفق تر هستند. این ویژگی ها در مدارس در انواع مناطق و از طریق مطالعات متعدد پیدا شده است و می تواند در هر مدرسه ای ایجاد شود. ساختن مدارس موفق آسان یا ساده نیست و تغییرات یک شبه هم رخ نخواهد داد. اما با تلاش روشن و متمرکز از سوی مدیران، معلمان، والدین و دانش آموزان، می توان مدارس موفق را برای همه دانش آموزان ایجاد کرد. مدارس موفق مکان هایی هستند که ماموریت آنها مشخص است. که در آن مکانیسم آموزش و یادگیری برای کودکان و بزرگسالان به خوبی طراحی و هماهنگ شده است. جایی که مدارس به طور مداوم در حال بهبود کارهای خود هستند. و جایی که فرهنگ مدرسه از اهمیت یادگیری، رشد و مراقبت حمایت می کند و به رسمیت می شناسد. آموزش و یادگیری با کیفیت به همه دانش آموزان داده می شود. از این رو هدف انجام این مطالعه بررسی ادبیات مدارس موفق می باشد. روش انجام پژوهش، از نوع تحقیقات کتابخانه ای (مروری) می باشد و به بررسی مطالعات انجام شده در این خصوص می پردازیم.

کلمات کلیدی: مدارس موفق، اثر بخشی مدارس، نظام آموزشی، شاخص موفقیت.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مقدمه

نقش محیط‌های بنیادی، یعنی خانواده و زمینه‌های تعلیم و تربیتی آن مستغنی از تاکید و گفتگو است اما چون معلم به عنوان سازنده و فرم‌دهنده شخصیت دانش‌آموز نقش کلیدی دارد باید در درجه اول و پس از وی بقیه کارکنان مدرسه به درجات بالایی از بلوغ فکری رسیده باشند. در مدارس با پیشرفت‌های چشمگیر، آموزگاران عمیقاً درباره چگونگی نیاز دانش‌آموزان خود برای یادگیری و اطمینان از یادگیری آنها می‌اندیشند. معلمان در مدارس موفق، با این هدف دانش‌آموزان خود را با مهارت‌های خاص آموزش می‌دهند تا اولاً اطمینان حاصل کنند که آنها مطالب را بخوبی فرا گرفته‌اند، ثانیاً دانش‌آموزان‌شان، پا را از استانداردها فراتر نهاده و از قدرت خلاقیت خود در حل مسائل حال و آینده تحصیلی و زندگی‌شان بهره‌برند، دبیران چنین مدرسی « فعل آموزش صحیح نسل آینده » را به درستی به اجرا می‌گذارند. برای آنها این عبارت بی‌معناست که بگویند: « ما آموزش می‌دهیم، اما دانش‌آموزان یاد نمی‌گیرند ». در مدارس موفق کادر مدیریت و آموزش به شدت پاسخگو و مسئولیت‌پذیر است. آنها می‌دانند که نه تنها به دانش‌آموزان خود بلکه به جامعه، تعهد دارند تا نشان دهند که شغلی که به آنها سپرده شده است، برای این است که شهروندان آینده را بخوبی آموزش دهند (لیپیتز، ۲۰۱۹).

چنین مدرسی همه تقصیرها را به گردن والدین و دانش‌آموزان نمی‌اندازند و تلاش می‌کنند تا معایب خود را با صداقت کامل شناسایی نموده و در صدد رفع آن برآیند. این بدان معناست که هم کادر مدیریتی مدرسه و هم معلمان نیاز به کار سخت‌تر و موثرتر دارند، نه آن که صرفاً بگویند دانش‌آموزان کودن هستند و باید بیشتر تلاش کنند. آنها همواره مسئولیت نتایج ضعیف دانش‌آموزانشان را برعهده می‌گیرند و تلاش می‌کنند تا از شیوه‌های جدیدتر و بهتری برای جبران این ضعفها استفاده نمایند. اما امروزه در اغلب مدارس مدیران خود را از چهره‌های موفق نظیر بیل گیتس هم بالاتر می‌دانند و می‌گویند برای ما افت دارد که برویم و با دانش‌آموزانمان صحبت کنیم. در برخی از مدارس نیز مشاورین تحصیلی یا دبیران شناخته شده شهر حرف اول را می‌زنند و مدیر در برابر آنان کاملاً سرتعظیم فرود می‌آورد زیرا احساس می‌کند، مدرسه اش بدون حضور آن مشاور یا دبیر حرفی برای گفتن نخواهد داشت. البته منظور نقشه راه موفقیت دانش‌آموزان در امتحانات نهایی، کنکورسراسری، زندگی فردی و شغلی آینده‌شان است که بر اساس الگوریتم پلن‌های ذهنی و آموزش مفاهیم تفکر صحیح که امروزه یکی از متدهای نوین آموزش و یادگیری است، مورد نظر است. عده‌ای تصور می‌کنند کسب رتبه یک رقمی یا دو رقمی در کنکورسراسری امری اتفاقی است و یا به این خاطر است که فلان رتبه برتر، دانش‌آموزی نابغه بوده است، حال آنکه ما دانش‌آموزانی داشته‌ایم که از نظر ضریب هوشی، افرادی عادی بوده‌اند اما چون طبق یک برنامه چهارساله مشخص پیش رفته‌اند، جای نخبگان را در میان رتبه‌های برتر کنکورسراسری گرفته‌اند (گور، ۲۰۱۵).

نحوه طراحی مدارس و آنچه دانش‌آموزان یاد می‌گیرند باید به همان دقت و با اشتیاق مورد بررسی قرار گیرد که مسافت پیموده شده بنزین خودروهایمان، سرعت داندلود گوشی‌ها و تبلت‌ها یا سیستم‌عامل‌هایمان را انجام می‌دهیم. از ساعت‌های ما اکثر استانداردهای آکادمیک مدرن رویکردی مبتنی بر دانش را برای آموزش دارند. به نظر محققان، این رویکردی قدیمی برای یادگیری است که همچنان تلاش‌های ما برای نوآوری را مختل می‌کند. آموزش و پرورش، به عنوان یک سیستم، نمی‌تواند خود را به همان شکل تهاجمی مانند فناوری دیجیتال که باعث ایجاد اضطراب در آن می‌شود، بازسازی کند چون سیال بودن یک برنامه درسی معین حداقل باید با سیالیت مطالبات دانش‌مدرن مرتبط مطابقت داشته باشد. شاید اولین گام برای دستیابی به رویکردی نوآورانه و مدرن در آموزش و یادگیری، بازنگری در ایده برنامه درسی به عنوان هسته اصلی مدل‌های یادگیری باشد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

یکی از راه‌هایی که می‌توان به آن نگاه کرد، اما این چیز جدیدی نیست، استانداردهای قدرت سال‌هاست که وجود دارند. در واقع، در این عصر دسترسی به اطلاعات، ابرهای هوشمند و بدتر شدن نابرابری‌های اجتماعی-اقتصادی، ممکن است بخواهیم به این فکر کنیم که آیا اصلاً باید محتوا را آموزش دهند یا بهتر بگویند به دانش‌آموزان یاد دهند که فکر کنند، مسیرهای یادگیری خودشان را طراحی کنند، و کارهای خارق‌العاده‌ای خلق کنند و انجام دهند. قبلاً فرض می‌کردیم که این تأثیرگذار خواهد بود اگر دانش‌آموزان می‌توانستند بخوانند و بنویسند، حسابی انجام دهند و استدلال بسازند و ایده اصلی را استخراج کنند و در غیر این صورت بر مجموعه‌ای از دانش (که اکنون ملی شده) تسلط پیدا کنند، فکر کردن و بازی کردن را یاد خواهند گرفت. با ایده‌های پیچیده و خلق چیزهای باورنکردنی و درک خود در این روند. اینکه هرچه پیشینه دانش آنها قوی‌تر و کامل‌تر باشد، احتمال اینکه آنها هویت‌های شخصی سالمی بسازند و تفکر واگرا را تحمل کنند و کار خوب انجام دهند و محلی عمل کنند و جهانی فکر کنند و دنیای بهتری خلق کنند بیشتر است (ماسیور و همکاران، ۲۰۱۸).

مدارس موفق در عصر حاضر

به نظر می‌رسد موضوع مدارس موفق یک مسئله نسبتاً ساده است، اما ما می‌دانیم که آموزش یک تلاش پیچیده است. و غالباً گفتگو در مورد آموزش عمومی توسط افرادی کنترل می‌شود که لزوماً متخصص آموزش یا حتی بخشی از جامعه آموزشی نیستند. مدارس موفق از تمام نیازهای دانش‌آموزان، در داخل و خارج از کلاس درس حمایت می‌کنند تا به آنها کمک کنند تا به یادگیرندگانی مؤثر و توانمند تبدیل شوند. آن‌ها برنامه‌هایی را طراحی و اجرا می‌کنند که به همه دانش‌آموزان یک تجربه آموزشی غنی ارائه می‌دهد و از یادگیری تحصیلی و اجتماعی/عاطفی آنها حمایت می‌کند تا مهارت‌های مورد نیاز برای موفقیت در یک محیط همیشه در حال تغییر را توسعه دهند. این مدارس یادگیری را برای دانش‌آموزان شخصی‌سازی می‌کنند و از پیشرفت‌های فناوری بهره می‌برند. آنها همچنین فرصت‌هایی را برای دانش‌آموزان فراهم می‌کنند تا مشاغل خود را کشف کنند و استعدادها و علایق خود را پرورش دهند، از جمله از طریق مشارکت با جوامع خود (استنلی و همکاران، ۲۰۰۴).

مدارس موفق تضمین می‌کنند که همه دانش‌آموزان به خدمات با کیفیت بالا دسترسی دارند و از آنها پشتیبانی می‌کند تا اهداف بالایی را برای یادگیری تعیین کنند و به آنها برسند. در این مدارس، برابری به معنای برابری نیست. آنها تشخیص می‌دهند که برخی از دانش‌آموزان به منابع اضافی نیاز دارند تا فرصتی مشابه برای موفقیت داشته باشند. آنها اطمینان می‌دهند که نیازهای همه جمعیت دانش‌آموز از جمله زبان‌آموزان انگلیسی، دانش‌آموزان دارای معلولیت، کودکان رنگین پوست، اقلیت‌های مذهبی، دانش‌آموزان و دیگران برآورده می‌شود. مدارس موفق تشخیص می‌دهند که چنین دانش‌آموزانی دارای هستند و تنوع یک نقطه قوت است. این نوع مدارس به طور مؤثر خانواده‌ها و جوامع را در حمایت از دانش‌آموزان درگیر می‌کنند. با انجام این کار، آنها موانعی را برای چنین تعاملی شناسایی کرده و برای غلبه بر آنها تلاش می‌کنند. تلاش آنها برای ایجاد پیوندهای معتبر با خانواده‌ها بر این باور متمرکز است که هر والدینی بهترین‌ها را برای فرزند خود می‌خواهد و در صورت فراهم شدن دعوت‌ها و فرصت‌های مناسب، می‌توانند به فرزند خود و همه فرزندان کمک کنند تا موفق شوند. همچنین مدارس موفق رهبری را به طور گسترده تعریف می‌کنند. رهبری توزیع می‌شود - بین مدیران، معلمان، مشاوران مدرسه، اعضای جامعه و سایر افراد در ساختمان - و تصمیم‌گیری یک تلاش مشترک است. در این مدارس، رهبران (صرف نظر از عنوان شغلی) استانداردهای بالای تمرینی را رعایت می‌کنند و در توسعه آنها حمایت می‌شوند. آنها می‌دانند که ارتباط مؤثر

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

مؤلفه‌ای حیاتی در موفقیت مدرسه است و روابط محکم و قابل اعتمادی هم با ذینفعان مدرسه و هم با جامعه برقرار می‌کنند (ویجوویچ و همکاران، ۲۰۲۰).

مدارس موفق دارای مربیانی هستند از جمله معلمان، مدیران، مشاوران مدرسه، متخصصان فناوری و دیگران - که به خوبی آموزش دیده، آماده و به خوبی پشتیبانی می‌شوند. این مربیان استانداردهای بالای عملی را دارند. آنها از یادگیری مستمر و پشتیبانی در طول پیوستار حرفه‌ای، از جمله از طریق آموزش با کیفیت بالا، یادگیری حرفه‌ای با کیفیت بالا، ارزیابی معنادار مرتبط با رشد حرفه‌ای، و فرصت‌هایی برای ایفای نقش‌های رهبری بدون توجه به عنوان رسمی، بهره‌مند می‌شوند. مدارس موفقتر فرهنگ همکاری و مسئولیت مشترک را بین کارکنان و دانش‌آموزان و خانواده‌ها و جوامع ایجاد می‌کنند. این مدارس امن، پذیرا و برای همه محترم هستند. آنها آموزش و یادگیری را به عنوان ارزش‌های اصلی معرفی می‌کنند. آنها از رفتار مثبت حمایت می‌کنند و روابط سالم و حمایتی و حس اجتماعی بین دانش‌آموزان و کارکنان و کارکنان ایجاد می‌کنند. در آنها، دانش‌آموزان فرصت‌های مکرری برای مشارکت، همکاری، خدمات و خودهدایتی دارند که همگی تقویت می‌شوند (گرلی، ۲۰۱۷).

شاخص‌های موفقیت مدارس

مدارس مجبور نیستند برای دستیابی به موفقیت‌هایی که برایشان ارزش قائل هستند، اصلاحات اساسی انجام دهند. اما آنها باید از نزدیک به خودشان نگاه کنند و شاخص‌هایی برای تجلیل از آنچه مؤثر است و تغییر آنچه که موفق نیست بیابند. مدارس موفق تضمین می‌کنند که همه دانش‌آموزان به خدمات با کیفیت بالا دسترسی دارند و به آنها کمک می‌کند تا اهداف بالایی را برای یادگیری تعیین کنند و به آنها برسند. در این مدارس، عدالت به معنای برابری نیست. آنها تشخیص می‌دهند که برخی از دانش‌آموزان به منابع اضافی نیاز دارند تا فرصتی مشابه برای موفقیت داشته باشند (گرشنسون، ۲۰۲۲). مهم‌ترین شاخص‌های موفقیت مدارس عبارتند از:

۱- تمرکز واضح و مشترک

همه می‌دانند به کجا می‌روند و چرا. تمرکز بر روی دستیابی به یک چشم‌انداز مشترک است و همه نقش خود را در دستیابی به چشم‌انداز درک می‌کنند. تمرکز و چشم‌انداز از باورها و ارزش‌های مشترک ایجاد می‌شود و یک جهت ثابت برای همه درگیر ایجاد می‌کند. یک ماموریت روشن و به خوبی بیان شده با تمرکز بر یادگیری با کیفیت بالا برای همه دانش‌آموزان.

۲- استانداردها و انتظارات بالا برای همه دانش‌آموزان

معلمان و کارکنان معتقدند که همه دانش‌آموزان می‌توانند یاد بگیرند و استانداردهای بالایی را رعایت کنند. با توجه به اینکه برخی از دانش‌آموزان باید بر موانع مهم غلبه کنند، دستیابی به این موانع غیرممکن به نظر نمی‌رسد. به دانش‌آموزان یک دوره تحصیلی بلندپروازانه و دقیق ارائه می‌شود. فرصت‌هایی برای معلمان و مدیران برای رشد و توسعه مهارت‌ها و دانش از طریق آموزش حرفه‌ای، گفتگوها و بحث‌های گروهی، و حل مشکلات و برنامه‌ریزی در سطح مدرسه.

۳- رهبری مؤثر مدرسه

برای اجرای فرآیندهای تغییر، رهبری آموزشی و اداری مؤثر مورد نیاز است. رهبران مؤثر فعال هستند و به دنبال کمکی هستند که لازم است. آنها یک برنامه آموزشی و فرهنگ مدرسه را برای یادگیری و رشد حرفه‌ای پرورش می‌دهند. رهبران مؤثر سبک‌ها و نقش‌های متفاوتی دارند -- معلمان و سایر کارکنان اغلب نقش رهبری دارند. رهبری آموزشی مدرسه - از

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

سوی مدیران و معلمان - که نوآوری، استانداردهای بالا و یادگیری را تشویق، حمایت و تسهیل می کند) پرز و همکاران، ۲۰۰۸).

۴- سطوح بالای همکاری و ارتباطات

کار تیمی قوی در بین تمام کارکنان در همه مقاطع و زمینه های موضوعی وجود دارد. همه از جمله والدین و اعضای جامعه برای شناسایی مشکلات و کار بر روی راه حل ها درگیر و با یکدیگر مرتبط هستند.

۵- برنامه درسی، دستورالعمل ها و ارزیابی ها مطابق با استانداردهای دولتی

برنامه های درسی برنامه ریزی شده و واقعی با الزامات یادگیری تحصیلی ضروری هماهنگ هستند. از راهبردها و مواد آموزشی مبتنی بر پژوهش استفاده می شود. کارکنان نقش ارزیابی های کلاسی و ایالتی، ارزیابی ها و نحوه ارزیابی کار دانش آموز را درک می کنند. زمان سازماندهی شده قابل توجهی برای آموزش معتبر، سخت و هماهنگ بین واحدها و مدارس.

۶- نظارت مکرر بر یادگیری و تدریس

یک چرخه ثابت از ارزیابی های مختلف دانش آموزانی را که به کمک نیاز دارند شناسایی می کند. پشتیبانی و زمان آموزشی بیشتری، چه در طول روز مدرسه یا خارج از ساعات عادی مدرسه، برای دانش آموزانی که به کمک بیشتری نیاز دارند، ارائه می شود. تدریس بر اساس نظارت مکرر پیشرفت و نیازهای دانش آموزان تنظیم می شود. نتایج ارزیابی برای تمرکز و بهبود برنامه های آموزشی استفاده می شود.

۷- توسعه حرفه ای متمرکز

تاکید زیادی بر آموزش کارکنان در زمینه های مورد نیاز است. بازخورد از یادگیری و تدریس بر توسعه حرفه ای گسترده و مداوم متمرکز است. این پشتیبانی همچنین با چشم انداز و اهداف مدرسه یا منطقه همسو است. انتظارات بالا از دانش آموزان و کارکنان، با این باور که همه می توانند به آن دست پیدا کنند.

۸- محیط آموزشی حمایتی

مدرسه دارای یک محیط آموزشی امن، مدنی، سالم و محرک فکری است. دانش آموزان احساس احترام و ارتباط با کارکنان دارند و درگیر یادگیری هستند. آموزش شخصی سازی شده است و محیط های آموزشی کوچک باعث افزایش تماس دانش آموزان با معلمان می شود.

۹- سطح بالای مشارکت خانواده و جامعه

این احساس وجود دارد که همه مسئول آموزش دانش آموزان هستند، نه فقط معلمان و کارکنان در مدارس. خانواده ها، و همچنین مشاغل، آژانس های خدمات اجتماعی، و کالج ها و دانشگاه های اجتماعی، همگی نقشی حیاتی در این تلاش دارند. وجود هم تعهد و هم فرصت هایی برای والدین برای اینکه از طریق فعالیت های مدرسه، ارتباطات معنادار و مشارکت در تصمیم گیری های مربوط به مدرسه، شرکای مهمی در آموزش فرزندان خود باشند (پیرحیاتی و همکاران، ۱۴۰۱).

ویژگی های مدارس اثربخشی

ادبیاتی در مورد اثربخشی مدرسه پدیدار شده است که این فرض را به چالش می کشد که تفاوت های میان مدارس تأثیر کمی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد. دانش آموزانی که امروز در چنین مراکز آموزشی حضور می یابند باورهای عظیمی از اطلاعات، آگاهی ها و معلومات روبرو هستند. بسیاری از اختلالات و آسیب ها، در ناتوانی برخی نوجوانان و جوانان در تحلیل

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

خود و موقعیت خود ریشه دارند تعریف یک مدرسه برتر نه تنها به کسی که آن را تعریف می کند ، بلکه به هدف، زمان و شرایطی که تحت آن تعریف می شود، بستگی دارد. مدرسه برتر تعریف شده در جامعه معمول شامل مفاهیم اثربخش، با کیفیت و بهترین نتایج مدرسه می باشد(الکساندر، ۲۰۲۲). هنگام صحبت کردن در مورد مفهوم مدرسه موثر، باید بر جنبه های آموزشی و مدیریتی تاکید شود زیرا مدارس عمدتاً بر فعالیت آموزشی تمرکز دارند که، از دیدگاه مدیریت، اغلب به عنوان ارائه خدمات آموزشی برداشت میشود. در ادبیات پژوهشی اصطلاح مدرسه موفق، اثربخش، کارآمد و یا با کیفیت اغلب بیشتر از مدرسه برتر استفاده میشود؛ با این وجود، در عمل این مفاهیم همان معنی را دارند. مفهوم مدرسه تاثیر گذار و موفق زمانی که مطالعات علوم اجتماعی نشان داد که محیط خانه نقش بیشتری را در زندگی یک کودک دارد تا یک مدرسه به موضوع بحث جامعه آموزشی تبدیل شد. با این کار به این نتیجه رسیدند که مدارس در مجموع هیچ گونه تاثیری بر زندگی دانش آموزان خود ندارد. در تضاد با این نظر، مطالعات زیادی برای تعیین جدا شدن محیط خانواده از محیط مدرسه و تعیین اینکه آیا برخی از مدارس موثر تر از دیگران هستند انجام شده است. مهم ترین ویژگی های مدارس اثربخش بر دانش آموزان عبارتند از:

- ۱- به طور آشکار و اساسی جامعه ای را که در آن تعبیه شده است بهبود می بخشد.
- ۲- به سرعت با تغییرات اجتماعی سازگار می شود.
- ۳- از هر منبع، مزیت، هدیه و فرصتی که دارد برای رشد دانش آموزان استفاده می کند و تمایل دارد منابع، مزایا، هدایا و فرصت های بیشتری را نسبت به مدارس با عملکرد پایین تر ببیند.
- ۴- دانش آموزانی دارد که با یک هدف مشترک کنار می آیند و از یکدیگر حمایت می کنند - و آنها می دانند که این هدف چیست.
- دانش آموزانی را تولید می کند که می خوانند و می نویسند چون می خواهند.
- ۵- در حالی که برای رشد با یک «جامعه جهانی» همکاری می کند، شکست ها و محدودیت های خود را می پذیرد.
- ۶- معیارهای متنوع و قانع کننده ای برای موفقیت دارد - معیارهایی که خانواده ها و جوامع دارند درک و ارزش گذاری کنند.
- ۷- پر از دانش آموزانی است که می دانند چه چیزی ارزش درک کردن دارد.
- ۸- به زبان کودکان، خانواده ها و جامعه ای که در آن خدمت می کند صحبت می کند.
- ۹- سایر مدارس و سازمان های فرهنگی را که با آنها در ارتباط است بهبود می بخشد.
- ۱۰- رابطه بین کنجکاوی، تحقیق و تغییر پایدار انسانی را درک می کند.
- ۱۱- باعث می شود که تک تک دانش آموزان و خانواده ها در شرایط مساوی احساس استقبال و درک کنند.
- ۱۲- مملو از دانش آموزانی است که نه تنها سؤالات عالی می پرسند، بلکه این کار را با فرکانس و خشونت زیاد انجام می دهند.
- ۱۳- دانش آموزان را تغییر می دهد. دانش آموزان مدارس عالی را تغییر می دهند
- ۱۴- تفاوت بین یک ایده بد و اجرای بد یک ایده خوب را درک می کند.
- ۱۵- از توسعه حرفه ای استفاده می کند که برای بهبود ظرفیت معلم در طول زمان طراحی شده است.
- ۱۶- وعده های توخالی نمی دهد، بیانیتهای مأموریت گمراه کننده ایجاد نمی کند، یا والدین و اعضای جامعه را با اصطلاحات آموزشی گمراه نمی کند. معتبر و شفاف است.
- ۱۷- برای معلمان و مدیران و والدین خود به عنوان عوامل موفقیت دانش آموزان ارزش قائل است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۱۸- مایل است در مواجهه با گرایش‌ها، داده‌ها، چالش‌ها و فرصت‌های مرتبط، «نظر خود را تغییر دهد».
- ۱۹- فکر را می‌آموزد نه محتوا.
- ۲۰- به خود متمرکز می‌شود، باعث می‌شود فناوری، برنامه درسی، سیاست‌ها و سایر «قطعه‌های» آن نسبت به دانش‌آموزان و امید و رشد کمتر دیده شود.
- ۲۱- مغل اعمال بد فرهنگی است. اینها عبارتند از عدم تحمل بر اساس نژاد، درآمد، ایمان و ترجیحات جنسی، سواد و بی‌علاقگی نسبت به محیط.
- ۲۲- دانش‌آموزانی را تولید می‌کند که خود را در زمینه خودشان می‌بینند و می‌شناسند نه صرفاً به عنوان «دانش‌آموز خوب». این زمینه‌ها باید شامل عوامل و ایده‌های جغرافیایی، فرهنگی، جامعه‌محور، زبان محور و حرفه‌ای باشد.
- ۲۳- دانش‌آموزانی را تولید می‌کند که امید شخصی و خاص به آینده دارند و می‌توانند آن را بیان کنند، باور کنند و با دیگران به اشتراک بگذارند.
- ۲۴- یک مدرسه خوب دانش‌آموزانی را تولید می‌کند که می‌توانند همدلی کنند، نقد کنند، محافظت کنند، دوست بدارند، الهام بگیرند، بسازند، طراحی کنند، بازسازی کنند، و تقریباً هر چیزی را درک کنند - و سپس این کار را طبق عادت انجام دهند.
- ۲۵- با مدارس خوب دیگر ارتباط برقرار می‌کند و دانش‌آموزان را نیز مرتبط می‌کند.
- ۲۶- بیشتر از سایر مدارس یا وضعیت موجود آموزشی به شیوه‌های فرهنگی توجه دارد تا شیوه‌های آموزشی - دانش‌آموزان و خانواده‌ها.
- ۲۷- به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا ماهیت دانش - انواع آن، سیال بودن، استفاده/سوءاستفاده‌ها، کاربردها، فرصت‌های انتقال و غیره را درک کنند.
- ۲۸- در الگوها و عملکردها و ارزش‌های خود دچار اختلال می‌شود، زیرا دانش‌آموزان آن خلاق، توانمند و مرتبط هستند و خود باعث تغییرات غیرقابل پیش‌بینی می‌شوند.
- ۲۹- دانش‌آموزانی را به وجود می‌آورد که می‌توانند به طور انتقادی درباره موضوعات مورد علاقه انسان، کنجکاوی، هنر، صنعت، میراث، دאمداری، کشاورزی و غیره فکر کنند و سپس این کار را انجام دهند (لگر و همکاران، ۲۰۲۲).
- ۳۰- به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا خود را از نظر چارچوب تاریخی، میراث خانوادگی، زمینه اجتماعی و ارتباط جهانی ببینند.
- ۳۱- همه دانش‌آموزان را در سطح پایه می‌خواهد
- ۳۲- یک کتابخانه عالی و یک کتابدار دارد که دانش‌آموزان را دوست دارد و عاشق کتاب است و می‌خواهد این دو ارتباط معناداری برقرار کنند.
- ۳۳- ممکن است فضاهای سازنده و پرینترهای سه بعدی و برنامه‌های هنری و علوم انسانی فوق العاده داشته باشد، اما مهمتر از آن، این نوع فضاهای آموزشی توسط دانش‌آموزان و ایده‌های آنها مشخص می‌شود تا خود "برنامه‌ها" و فناوری.
- ۳۴- سرشار از شادی، کنجکاوی، امید، دانش و تغییر مداوم است.
- ۳۵- به جای پنهان کردن یا «تغییر دادن آن به عنوان یک فرصت»، وقتی مشکلی داشته باشد، می‌پذیرد. (گاهی اوقات، ذهنیت رشد بیش از حد می‌تواند چیز بدی باشد).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- ۳۶- جلسات غیر ضروری ندارد.
- ۳۷- فقط به خاطر اینکه آنجاست پول خرج نمی کند.
- ۳۸- ممکن است عاشق یادگیری پروژه محور باشد، اما پروژه ها را بیشتر دوست دارد و دانش آموزانی که پروژه ها را انجام می دهند.
- ۳۹- نتایج آزمون را صادقانه و در چارچوب توضیح می دهد.
- ۴۰- هرگز از دانش آموز تسلیم نمی شود و به تفکر خلاق و راه حل هایی برای دانش آموزانی که آنها را به چالش می کشند بستگی دارد.
- ۴۱- از درخواست کمک نمی ترسد.
- ۴۲- آینده یادگیری را می بیند و آن را با پتانسیل های حال حاضر می کند.
- ۴۳- دانش آموزانی را فارغ التحصیل نمی کند که امیدی به آینده ندارند.
- ۴۴- دانش، درک، مهارت ها و شایستگی ها را از هم جدا می کند و به دانش آموزان کمک می کند تا همین کار را انجام دهند.
- ۴۵- دانش آموزان با استعداد را به همان اندازه که دانش آموزان در حال مبارزه را جابه جا می کنند، «حرکت می کند».
- ۴۶- از هدایا و منابع دانش آموزان و خانواده هایشان سود می برد - و در عوض آن هدایا و منابع را تقویت می کند.
- ۴۷- معلمان و مدیران را خسته نمی کند.
- ۴۸- برای همه بازدیدکنندگان احساس خوبی دارد که در آن یاد بگیرند، در داخل آموزش دهند، بازدید کنند و در غیر این صورت تجربه کنند.
- ۴۹- به دنبال پرورش معلمان عالی است که به دنبال رشد همه دانش آموزان هستند تا دنیای خود را شکل دهند و تغییر دهند.

بحث و نتیجه گیری

با پیشرفت روزافزون جوامع نظام آموزشی هم در حال رشد و پیشرفت همزمان می باشد. مدارس امروزه درمقایسه با مدارس گذشته دارای تفاوت های اساسی و بنیادین هستند که اهم آنها در ارتباط با موفقیت و اثربخشی مدارس بر روی دانش آموزان می باشد. مدارس موفق معیارها و ویژگی های خاصی را برای خود دارند که برای رسیدن به این اثر بخشی بایستی به آنها توجه شود. مدارس موفق تضمین می کنند که همه دانش آموزان به خدمات با کیفیت بالا دسترسی دارند و به آنها کمک می کند تا اهداف بالایی را برای یادگیری تعیین کنند و به آنها برسند. در این مدارس، عدالت به معنای برابری نیست. آنها تشخیص می دهند که برخی از دانش آموزان به منابع اضافی نیاز دارند تا فرصتی مشابه برای موفقیت داشته باشند (الکساندر، ۲۰۲۲).

مدارس موفق دارای مربیانی هستند از جمله معلمان، مدیران، مشاوران مدرسه، متخصصان فناوری و دیگران - که به خوبی آموزش دیده، آماده و به خوبی پشتیبانی می شوند. این مربیان استانداردهای بالایی عملی را دارند. آنها از یادگیری مستمر و پشتیبانی در طول پیوستار حرفه ای، از جمله از طریق آموزش با کیفیت بالا، یادگیری حرفه ای با کیفیت بالا، ارزیابی معنادار مرتبط با رشد حرفه ای، و فرصت هایی برای ایفای نقش های رهبری بدون توجه به عنوان رسمی، بهره مند می شوند. مدارس موفقتر فرهنگ همکاری و مسئولیت مشترک را بین کارکنان و دانش آموزان و خانواده ها و جوامع ایجاد می کنند. این مدارس امن، پذیرا و برای همه محترم هستند. درنظر گرفتن تفاوت های فردی، پرورش خلاقیت ها، شناسایی ویژگی های خانوادگی

دانش آموزان از مهم ترین ویژگی های این مدارس است. این نوع مدارس به طور موثر خانواده ها و جوامع را در حمایت از دانش آموزان درگیر می کنند. با انجام این کار، آنها موانعی را برای چنین تعاملی شناسایی کرده و برای غلبه بر آنها تلاش می کنند (پیرحیاتی و همکاران، ۱۴۰۱).

منابع

۱. پیرحیاتی، صالحی، کیوان، مقدم زاده، حکیم زاده، رضوان، ... بلال. (۱۴۰۱). ساخت ابزار میزان شده برای سنجش مدارس اثربخش دوره ابتدایی. *مطالعات برنامه درسی*.
۲. ملکی آوارسین، صادق، سودی، حورا. (۱۳۹۸). طراحی مدل ساختاری-تفسیری مؤلفه های مدارس اثربخش در دوره اول متوسطه، *7(7)*. 127-147.
3. Alexander, E. (2022). Understanding quality and success in Early Year settings: Practitioners' perspectives.
4. Gurr, D. (2015). A model of successful school leadership from the international successful school principalship project. *Societies*, 5(1), 136-150.
5. Gershenson, S. (2022). The Power of Expectations in District and Charter Schools. *Thomas B. Fordham Institute*.
6. Greely, A. M. (2017). *Catholic high schools and minority students*. Routledge.
7. Lipsitz, J. (2019). *Successful schools for young adolescents*. Routledge.
8. Leger, L. S., Buijs, G., Mohammadi, N. K., & Lee, A. (2022). Health-Promoting Schools. *Handbook of Settings-Based Health Promotion*, 105.
9. Maciver, D., Hunter, C., Adamson, A., Grayson, Z., Forsyth, K., & McLeod, I. (2018). Supporting successful inclusive practices for learners with disabilities in high schools: a multisite, mixed method collective case study. *Disability and rehabilitation*, 40(14), 1708-1717.
10. Perez, M., & Socias, M. (2008). Highly successful schools: what do they do differently and at what cost?. *Education Finance and Policy*, 3(1), 109-129.
11. Stanley, P. H., Juhnke, G. A., & Purkey, W. W. (2004). Using an invitational theory of practice to create safe and successful schools. *Journal of Counseling & Development*, 82(3), 302-309.
12. Vujović, V., Denić, N., Stevanović, V., Stevanović, M., Stojanović, J., Cao, Y., ... & Radojkovic, I. (2020). Project planning and risk management as a success factor for IT projects in agricultural schools in Serbia. *Technology in Society*, 63, 101371.